

Milí priatelia! „*Stretnutie*» je kľúčovou kategóriou magistéria pápeža Františka“ – uvádza sa v nejednom z množstva komentárov k výročiam, ktorými žije Vatikán v týchto dňoch. Nielen Vatikán, celá Cirkev sa akoby vrátila rok dozadu, aby mohla nanovo prežiť silné a prekvapivé okamihy s novým biskupom Ríma. 13. marca sme si pripomenuli prvé výročie voľby Jorgeho Bergoglia na Petrov stolec, 19. marec je dňom jeho uvedenia do úradu. Nové publikácie, nespočetné reakcie a vyjadrenia v médiách odrážajú, ako svet prijal prvého pápeža jezuitu, prvého z Latinskej Ameriky, prvého s menom František. Listy z Vatikánu chcú práve napomôcť onomu «stretnutiu»...

sr. Jaroslava Kochjarová CJ

Prvé kroky Cirkvi so Svätým Ocom Františkom

„*Fratelli e sorelle, buonasera!*“ Týmto bežným pozdravom sa 13. marca 2013 predstavil svetu nový pápež František. Neprotirečí to však revolučnému charakteru jeho pontifikátu, pretože revolučnosť Jorgeho Maria Bergoglia je v evanjeliovej jednoduchosti, pokore, akejsi „normálnosti“, ktorá je prekvapujúca, až šokujúca.

Už prvé prejavy a gestá nového pápeža – prvého s menom Chudáčika z Assisi, prvého pápeža jezuitu, prvého z Latinskej Ameriky – rušia dávne zvyklosti, počnúc tým večerom, keď bol zvolený: „*A teraz začíname túto púť, biskup a ľud. Púť rímskej Cirkvi, ktorá predsedá v láske všetkým cirkvám. Púť v bratskej láske, vzájomnej dôvere. Vždy sa modlime za seba, jeden za druhého. Modlime sa za celý svet, aby zavládlo medzi nami bratstvo. (...) Teraz chcem udeliť požehnanie, ale predtým vás chcem požiadať o jednu láskavosť. Skôr ako biskup požehná ľud, prosím vás, aby ste prosili nášho Pána, aby požehnal mňa. Modlitba ľudu, ktorý žiada požehnanie pre svojho biskupa.*“ „Biskup a ľud“ – spojenie, ktoré pápež František vzápätí naznačuje ako program svojej služby. Nový biskup Ríma sníva o „*Cirkvi chudobnej a pre chudobných*“, ako povedal na stretnutí s novinármi celého sveta, ktorí informovali o priebehu konkláve. Prednostné zameranie sa na chudobných, ktoré vyjadruje svojou triezvosťou,

rozhodnutím žiť v Dome sv. Marty, nepoužívať reprezentačné služobné vozidlá, dosvedčuje slovami, ktoré vyslovil počas svätej omše začiatku Petrovej služby 19. marca, že „pravá moc je v službe“. Počas historickej návštevy Assisi nabáda zbaviť sa „duchovnej svetskosti“. Aby sme sa vyhli tomuto pokušeniu, poznamenáva, musíme sa zveriť do Božieho náručia, „nechať sa Bohom milovať“. Práve milosrdenstvu, ktoré má vpísané aj v biskupskom motte, venoval pápež František aj prvý príhovor na *Anjel Pána* v nedeľu 17. marca 2013. Veriacim na Námestí sv. Petra tu niekoľkokrát zopakoval: „*Boh sa nikdy neunaví odpúšťaním!*“

Reakcie sveta na prvé výročie pontifikátu pápeža Františka

Gratulácie pápežovi Františkovi k prvému výročiu jeho pontifikátu prišli z celého sveta. Medzi ich odosielateľmi z radov štátnikov bol aj prezident Talianskej republiky **Giorgio Napolitano** a v mene všetkých obyvateľov Ríma starosta **Ignazio Marino**. **Argentínska prezidentka** Svätému Otcovi zablahožerala osobne.

Talianski biskupi vyjadrili Svätému Otcovi, ktorý tento deň prežíval v tichu modlitby prosiac o modlitbu, predovšetkým vďačnosť za jeho magistérium; **biskupi USA** vyzdvihli jeho príklad jednoduchosti a otvorenosti.

Podľa predsedu Konferencie **biskupov Poľska**

rozhodnutie pápeža venovať blížiacu sa synodu téme rodiny je dôkazom „správneho pohľadu na svet“.

Indický kardinál Oswald Gracias oceňuje skutočnosť, že pápež poukazuje na problém

rastúcej nerovnosti vo svete. Podobne obraz pápeža vychádzajúceho v ústrety

tým, čo sú na periférii, imponuje **biskupom Írska**.

„Prvý rok vášho pontifikátu sa niesol v znamení veľkých nádejí a dôležitých počinov v Rímskokatolíckej cirkvi,“ napísal **patriarcha Moskvy a celého Ruska Kirill**. Nielen

z kresťanského sveta však prišli blahopriania hlave Katolíckej cirkvi. Predseda **Komunity arabského sveta v Taliansku** profesor Foad Aodi v tejto súvislosti označil

uplynulý rok za historický a konkrétny zlom aj v dialógu a otvorení sa Cirkvi voči arabskému a moslimskému svetu. Na univerzite vo Freiburgu sa 13. marca konala ekumenická konferencia na tému: „Je za slobodu, ktorou Kristus oslobodil nás. Ekumenický pohľad na prvý rok pontifikátu pápeža Františka.“

Rok pontifikátu cez slová pápeža Františka novinárom – takto možno charakterizovať **novú knihu**

s názvom „Haló? Tu je František. Pápež a komunikačná revolúcia po roku“, ktorú vydalo vatikánske knižné vydavateľstvo Libreria Editrice Vaticana. „«**Stretnutie**» je **klúčovou kategóriou magistéria pápeža Františka, ktorý Cirkev vyzýva, aby vyšla zo seba**“ –

povedal **páter Antonio Spadaro**, šéfredaktor časopisu „La Civiltà Cattolica“. Medzi iniciatívy, ktoré korešpondujú s výročím, patrí okrem podujatí **arcidiecézy Buenos Aires** aj nedávno spustený projekt **Konferencie biskupov Slovenska**: „Pôst so Svätým Otcom Františkom“.

Generálna audiencia vo sviatok sv. Jozefa

Pápež František pred generálnou audienciou prijal v Dome sv. Marty delegáciu účastníkov konferencie Hnutia fokoláre. V katechéze sa inšpiroval sviatkom sv. Jozefa, ktorého je sám veľkým ctiteľom, a do pozornosti otcov dal jeho vychovávateľský rozmer .

Drahí bratia a sestry, dobrý deň! Dnes 19. marca slávime slávnosť sv. Jozefa, ženícha Panny Márie a patróna univerzálnej Cirkvi. Venujme preto túto katechézu jemu, ktorý si zaslúži naše plné uznanie a úctu za to, ako vedel chrániť svätú Pannu a Syna Ježiša. Byť ochrancom je charakteristikou sv. Jozefa, je to jeho veľké poslanie, byť ochrancom.

Dnes by som sa chcel opäť zamerať na tému ochrany z osobitnej perspektívy, a to z perspektívy výchovy. Zahľadme sa na Jozefa ako na vzor vychovávateľa, ktorý chráni a sprevádza Ježiša na jeho ceste rastu „v múdrosti, veku a milosti“ ako hovorí evanjelium. On nebol Ježišovým otcom. Ježišovým otcom je Boh, on však plnil úlohu otca, aby sa Ježiš mohol rozvíjať. Ako mu umožňoval rásť? V múdrosti, veku a milosti. Začnime vekom, ktorý je najprirodzenejším rozmerom, je telesným i psychologickým rastom. Jozef, spolu s Máriou, sa o Ježiša staral predovšetkým z tohto pohľadu, „živil ho“, staral sa o to, aby mu nechýbalo nič potrebné pre zdravý rozvoj. **VIAC**

Pápež František v nedeľu na Anjel Pána: „Počúvajte Ježiša!“

V Druhú pôstnu nedeľu 16. marca Svätý Otec v príhovore pred Anjel Pána pozval veriacich, aby sa v nasledujúcom týždni Pôstu sústredili najmä na počúvanie Pána. Odporúčal im osvojiť si zvyk nosiť pri sebe vreckové Evanjelium a denne si z neho kúsok prečítať.

„Drahí bratia a sestry, dobrý deň! Dnes nám evanjelium predstavuje udalosť Premenenia Pána. Je to druhá etapa veľkopôstneho putovania: prvou boli pokušenia na púšti z minulého týždňa, druhou je Pánovo premenenie. Ježiš «vzal so sebou Petra, Jakuba a jeho brata Jána a vyviedol ich na vysoký vrch do samoty» (Mt 17,1). Vrch v Biblii predstavuje miesto blízkosti s Bohom a intímneho stretnutia s ním, miesto modlitby, kde človek stojí v Pánovej prítomnosti. Tam vysoko na hore sa Ježiš zjavuje trom učeníkom premenený, žiarivý, nádherný. Potom sa objavujú Mojžiš a Eliáš, ktorí sa s ním zhovárajú. Jeho tvár je taká žiarivá a jeho odev taký belostný, že Peter je tým natoľko ohromený, že by tam chcel zotrvať a tú chvíľu akoby zastaviť. Vzápätí zaznieva zhora Otcov hlas, ktorý vyhlasuje Ježiša za svojho milovaného Syna a hovorí: «Počúvajte ho!» (v. 5). Toto slovo je dôležité!“ **VIAC**

Pred rokom sa uskutočnila prvá návšteva nového pápeža vo farnosti

Pred rokom 17. marca 2013 sa uskutočnila prvá návšteva pápeža Františka vo farnosti. Štyri dni po jeho zvolení slávil prvú verejnú svätú omšu v kostole sv. Anny vo Vatikáne. Narušením doterajšieho protokolu prekvapil veriacich, a priam zaskočil svojich ochrankárov.

Už vtedy dal nový biskup Ríma najavo, že chce kontakt s veriacimi, ktorých jeho jednoduché slová hlboko zasiahli a vzbudili dôveru. Páter Bruno Silvestrini OSA, farár vatikánskej farnosti Santa Anna, spomína: „Príchod Svätého Otca do farnosti bol obrovskou novinkou, bol mimo všetkých zvyklostí, a bol to moment veľkej radosti, ako stretnutie otca so svojimi deťmi. Fyzická blízkosť ľudom, kontakt, objatia, to, že sa nechal objasť, dokonca pobožkať!“

„Príchod Svätého Otca do farnosti bol obrovskou novinkou, bol mimo všetkých zvyklostí, a bol to moment veľkej radosti, ako stretnutie otca so svojimi deťmi. Fyzická blízkosť ľudom, kontakt, objatia, to, že sa nechal objasť, dokonca pobožkať!“ **VIAC**

Piata pastoračná návšteva biskupa Ríma na periférii mesta

Prvou úlohou každého kresťana je živiť svoju vieru. Toto je odkaz Svätého Otca, ktorý zanechal v nedeľu 16. marca farnosti Santa Maria dell'Orazione v štvrti Setteville di Guidonia počas svojej piatej pastoračnej návštevy na periférii Ríma.

Počas návštevy pápeža Františka na severovýchodnom okraji mesta sa stretol so seniormi, zdravotne postihnutými a komunitou Neokatechumenátnej cesty. Jeho príchodu sa však veľmi potešilo najmä 150 detí, ktoré po Veľkej noci prijímú prvé sväté prijímanie, či 75 birmovancov. Ako návod na splnenie úlohy posilňovať svoju vieru Svätý Otec v homílii odporúča počúvať Ježiša, dívať sa na neho, uprene pozerať do jeho tváre: „Prvá úloha kresťana je počúvať Božie slovo, počúvať Ježiša, pretože on k nám hovorí, on nás zachraňuje svojím slovom.“

VIAC

Svätý Otec sa prihovril chudobným v slumoch

Pápež František poskytol v súvislosti s prvým výročím svojho zvolenia ďalší rozhovor. Tentokrát cez jeho videonahrávku odpovedal na otázky, ktoré mu pred niekoľkými dňami zaslalo rádio pôsobiace v chudobnej štvrti Buenos Aires nazvanej Flores, kde sa Jorge Maria Bergoglio narodil.

Pápež sa v odpovediach zameriava na témy ako Cirkev, evanjelium, chudobní a chudoba. Video si v deň prvého výročia pôsobenia pápeža Františka mohli prostredníctvom viacerých veľkoplošných obrazoviek pozrieť obyvatelia slumov v spomínanej štvrti. Väčšina z nich Svätého Otca osobne pozná z čias, keď ešte ako arcibiskup Buenos Aires navštevoval ich farnosti. Pápež František vo svojich odpovediach uvažuje nad pastoračnou prácou v slumoch a nad kňazmi, ktorí pracujú na perifériách medzi chudobnými.

Motto a logo pápežovej cesty do Svätej zeme

„Aby všetci jedno boli“ – je motto májovej cesty pápeža Františka do Svätej zeme, ktorú 13. marca potvrdil **izraelský minister cestovného ruchu** Uri Landau. Následne bolo predstavené jej motto a logo, na ktorom sú sv. Peter a sv. Ondrej.

Apoštolí sú vyobrazení, ako sa v bratskom objatí plavia morom.

Nad plachtenicou sa nachádza spomínané motto apoštolskej cesty.

Autorov loga inšpirovalo historické objatie Pavla VI. a patriarchu Atenagora počas jeho návštevy vo Svätej zemi, od ktorej uplynulo päťdesiat rokov. Sám ekumenický patriarcha Bartolomej I. v tejto súvislosti nedávno uviedol: „Toto 50. výročie historického stretnutia je výnimočnou príležitosťou na prehĺbenie bratských pút medzi Petrom a Ondrejom, pretože obe naše katedry im vďačia za svoj základ.“

VIAC

Pápež sa bude modliť za obeť mafie

V piatok 21. marca bude pápež František predsedáť večernej modlitbovej pobožnosti za obeť mafie. Modlitbové stretnutie so začiatkom o 17.30 organizuje farnosť sv. Gregora VII. neďaleko Vatikánu spolu s nadáciou „Libera“. V celom Taliansku je prvý

jarný deň od roku 1996 pamätným dňom nevinných obetí mafie. Každý rok sa hlavná manifestácia koná v inom meste krajiny. Na tomto devätnástom ročníku podujatia v Ríme sa predpokladá účasť 15-tisíc účastníkov pietnej spomienky, z nich bude 700 najbližších príbuzných obetí tohto druhu násilia.

Svätý Otec bude v závere marca predsedáť kajúcej pobožnosti

Celý deň venovaný sviatosti zmierenia je pôstna iniciatíva Pápežskej rady na podporu novej evanjelizácie, ktorú v **piatok 28. marca** otvorí pápež František. Ako informoval denník *L'Osservatore Romano*, Svätý Otec bude v podvečer o 17. hod. v Bazilike sv. Petra predsedáť kajúcej pobožnosti, počas ktorej vyspovedá niektorých veriacich. Ďalším, ktorí budú mať záujem sa vyspovedať, budú potom od 20. hod. k dispozícii viacerí kňazi v troch kostoloch v centre Ríma: V Kostole sv. Agnesy na námestí Piazza Navona, v Bazilike Panny Márie v Trastevere a v Kostole Svätých stigiem sv. Františka pri námestí Largo Argentina.

Návrat pápeža z duchovných cvičení do Vatikánu

Pápež František sa v **piatok 14. marca** spolu s členmi Rímskej kúrie rozlúčil s rezidenciou pavlínov v Arricci a vrátil sa do Ríma. Fotobanka denníka *L'Osservatore Romano* priniesla sympatické zábery, zachytávajúce Svätého Otca na

prvom sedadle v autobuse v **družnom rozhovore s kardinálom Jozefom Tomkom.**

Po ukončení duchovných cvičení záverečnou meditáciou a spevom ranných chvál sa Svätý Otec poďakoval Mons. Angelovi de Donatisovi, ktorý viac ako 80 exercitantov sprevádzal od nedeľného večera meditáciami na tému „Očista srdca“. Pápež František v ďakovnom príhovore vyzdvihol schopnosť exercitátora „zasievať dobré semeno Slova Božieho“: „*Don Angelo, rád by som sa vám poďakoval za seba a za nás všetkých, za vašu pomoc v týchto dňoch, za vaše sprevádzanie, počúvanie... Teraz sa vrátíme domov s dobrým osivo: osivom Božieho slova. Je to dobré semeno. Pán zošle dážď a tak osivo bude môcť rásť. Vyrastie a prinesie úrodu.*“ **VIAC**

Z homílií ranných svätých omší v Dome sv. Marty

Odpustiť, aby sme aj my našli zľutovanie. To je cesta, ktorá prináša pokoj do našich srdc a do sveta, povedal pápež František v homílii z **pondelka 17. marca**. Po návrate z duchovných cvičení Svätý Otec opäť pokračuje s rannými svätými omšami v Dome sv. Marty so začiatkom o 7.00 hod. za prítomnosti malých skupín veriacich z jednotlivých rímskych farností. V **utorok 18. marca** pápež František zas pripomenul, že Pôstne obdobie je časom na nápravu života a priblíženie sa k Pánovi. Varoval pred považovaním sa za lepších ako ostatní. Pokrytci sa robia dobrými a nechápu, že nikto nie je spravodlivý sám v sebe, všetci potrebujeme byť ospravedlivení.

Biskupi z Východného Timoru domov odnášajú pápežovo požehnanie

Buďte „kritickým svedomím národa“, ohlasujte „evanjelium milosrdenstva“ tak, aby bolo pochopené v „miestnych jazykoch“. Toto sú tri body, ktoré pápež František zveril biskupom Východného Timoru počas ich návštevy *Ad limina apostolorum*.

Dejiny evanjelizácie na Východnom Timore siahajú do 16. storočia a sú spojené s príchodom Portugalcov. Jej ovocie naďalej rastie, dnes sa takmer z 1,2 milióna obyvateľov ku katolíckemu vyznaniu hlási 97 %. Začiatkom roka 2010 bola v krajine zriadená nová diecéza Maliana a od roku 2011 má ostrov tiež vlastnú konferenciu biskupov. Práve tieto znamenia sú podľa pápeža pozvaním pre obyvateľov krajiny k vydávaniu kresťanského svedectva. VIAC

Štýl pápeža Františka ľudí oslovuje – svedectvo prof. Leščinského

Návrat Cirkvi k jednoduchosti a jej priblíženie sa k ľuďom sú výraznými charakteristikami pontifikátu Svätého Otca Františka, ktoré viackrát zazneli pri príležitosti výročia jeho zvolenia. Ako je pápež František vnímaný zo Slovenska? So svojím pohľadom na súčasného Svätého Otca sa pre Vatikánsky rozhlas podelil **prof. Jozef Leščinský**, ktorý začiatkom Pôstu navštívil Rím so skupinou pútnikov.

Kardinál Tomko oslávil významné jubileá aj v kruhu Slovákov v Ríme

„Vďaka za všetko, čo robíte pre Slovákov a pre Cirkev. Veľa ste dostali, veľa dávate,“ povedal vicerektor Pápežského slovenského kolégia sv. Cyrila a Metoda Marek Haratim jubilujúcemu kardinálovi Jozefovi Tomkovi, ktorý v nedeľu 16. marca oslávil svoje životné a kňazské výročie medzi krajanmi vo Večnom meste.

Na pôde kolégia sa zišli zástupcovia slovenského a českého diplomatického zboru, významné osobnosti cirkevného a kultúrneho života, štyri desiatky kňazov a mnoho Slovákov z radov laikov. Kardinál Tomko, emeritný prefekt Kongregácie pre evanjelizáciu národov, si životné jubileum pripomenul najprv svätou omšou a následne recepciou. Prítomným Slovákom a Čechom v homílii adresoval ďakovné slová za ich prítomnosť na eucharistickej slávnosti, ktorou chcel „Všemohúcemu Bohu poďakovať za všetky dary“, ktoré mu „v živote hojne udelil“. VIAC

Listy z Vatikánu vydáva Slovenská redakcia VR; vychádzajú spravidla v stredu

Frekvencie slovenského vysielania VR

Rádio LUMEN: denná 15-minútovka o 20.15, v rannej repríze o 5.15

RTVS: týždenná 10-minútovka na Rádiu Regina v nedeľu o 5.00, v repríze o 18.15

Naživo FM 93,3 MHz v Ríme a okolí denne o 19.45, v rannej repríze o 9.20

Počúvanie cez internet: sk.radiovaticana.va, www.tkkbs.sk, www.lumen.sk

Spravodajský servis: Newsletter - odoberanie sa prihlasuje cez webovú stránku

Kontakt: slovak@vatiradio.va,

Radio Vaticana, Programma Slovacco, Piazza Pia 3, 00120 Città del Vaticano

Spravodajstvo VR na Facebooku na profilovej stránke

Vatikánsky rozhlas – slovenská redakcia

Bankové spojenie: UniBanka, Slovenská rodina Vatikánskeho rozhlasu, 627995002/1111

Spracovala sr. Jaroslava Kochjarová CJ